

આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે રિટર્ન ફાઇલ કરવા સંબંધી સામાન્ય ITR સમસ્યાઓ અને વારંવાર પૂછાતા પ્રશ્નો

પ્રશ્ન.1: શું કરદાતા આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ડ્રોપ ડાઉનમાંથી ITR 1/ 4 પસંદ કરવામાં અસમર્થ છે કારણ કે રિટર્ન ફાઇલ કરતી વખતે વિકલ્પ ગ્રે થઈ ગયો છે?

જવાબ: જો કરદાતા પાસે વિશેષ દરે આવક હોય અને આવી આવક માટે TDS કપાત કરવામાં આવેલ હોય તો (ઉદા. 115BB માટે), આવા કરદાતા માટે ITR 1 અને ITR 4 લાગુ પડતું નથી. તેથી, સંબંધિત ડ્રોપડાઉન ગ્રે કરવામાં આવેલ છે. આ કિસ્સામાં, કરદાતાએ લાગુ પડે તે રીતે ITR ફોર્મ 2 અથવા 3 ફાઇલ કરવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન.2: શું આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ITR ફાઇલ કરતી વખતે કપાતનો દાવો કરવા માટે અનુસૂચિ VIA સક્ષમ નથી?

જવાબ: આકારણી વર્ષ 2024-25થી, નવી કર પ્રણાલી ડિફોલ્ટ કર પ્રણાલી બની ગઈ છે અને આવકવેરા અધિનિયમ, 1961 ની કલમ 115BAC ની જોગવાઈ મુજબ કલમ 80CCD(2)/80CCH/80JJAA હેઠળ કપાત સિવાયની, VIA કપાતનો દાવો કરી શકાતો નથી. જો કોઈ કિસ્સામાં કરદાતા કોઈપણ કપાતનો દાવો કરવા માંગે છે (લાગુ પડતું હોય તે મુજબ), સંબંધિત ITRમાં અનુસૂચિ 'વ્યક્તિગત માહિતી' અથવા 'ભાગ-A સામાન્ય' હેઠળ "નાપસંદ કરેલ વિકલ્પ" હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ ફિલ્ડમાં કરદાતાએ ITR 1 / ITR 2માં "હા (અથવા)", વિકલ્પ ITR 3 / ITR 4 / ITR 5 માં "હા, નિયત તારીખની અંદર" વિકલ્પ પસંદ કરીને જૂની કર પ્રણાલી પસંદ કરવાની જરૂર છે.

પ્રશ્ન.3: શું ITR ફાઇલ કરતી વખતે, કરદાતાને બેંક ખાતું માન્યતા ત્રુટિ પ્રાપ્ત થઈ રહી છે. તો, આ સમસ્યાનો ઉકેલ કેવી રીતે લાવવો?

જવાબ: કરદાતાએ તપાસવું પડશે કે ITR ફાઇલ કરતા પહેલા આવકવેરા પોર્ટલમાં 'મારી પ્રોફાઇલ' વિભાગમાં 'મારું બેંક ખાતું' ટેબ હેઠળ 'શું માન્ય બેંક ખાતાની વિગતો' ઉમેરવામાં આવેલ છે કે કેમ. રિટર્નનું નવું ફાઇલિંગ શરૂ કરતા પહેલા કરદાતાએ પ્રોફાઇલને યોગ્ય રીતે અપડેટ કરવી જોઈએ. બેંક ખાતાની માન્યતા દરમિયાન કોઈપણ સમસ્યાનો સામનો કરવાની સ્થિતિમાં કરદાતા ઓફલાઇન ઉપયોગિતાનો ઉપયોગ કરીને ITR ફાઇલ કરી શકે છે. જો કે, રિફંડ જારી કરવા માટે પૂર્વ-માન્યતા પ્રાપ્ત થયેલ બેંક ખાતું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન.4: જો કોઈ કિસ્સામાં કરદાતાએ લોટરી અથવા ઘોડાની રેસમાંથી જીતેલી વિશેષ આવક પ્રાપ્ત કરી હોય, તો શું કરદાતા ITR 1 અને ITR 4 ફાઇલ કરવા માટે પાત્ર રહેશે?

જવાબ: એવા કિસ્સામાં જ્યાં લોટરી અથવા ઘોડાની રેસ વગેરેમાંથી જીતેલી વિશેષ આવક પર TDS કપાત કરવામાં આવ્યો હોય, તો તેવા કિસ્સામાં ITR-1 અને 4 ફાઇલ કરવાની મંજૂરી નથી. તેથી, કરદાતાને ITR ફાઇલ કરતા પહેલા ફોર્મ 26AS અને AIS તપાસવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.5: જો આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ફોર્મ 10IEA ફાઇલ કરવામાં આવેલ હોય તો શું કરદાતા માટે જૂની કર પ્રણાલીને પસંદ કરવી ફરજિયાત છે?

જવાબ: હા, એકવાર આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ફોર્મ 10IEA ફાઇલ થઈ ગયા પછી તે જ આકારણી વર્ષમાં પરત જઈ શકાતું નથી અને કરદાતાએ ફરજિયાતપણે આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે જૂની કર પ્રણાલી પસંદ કરવી પડશે. કરદાતા આવા આકારણી વર્ષ માટે આવકની વિગતો અને ITR લાગુ થવાના આધારે આગામી આકારણી વર્ષમાં વિકલ્પ બદલી શકે છે.

પ્રશ્ન.6: કયા કિસ્સામાં જૂની કર પ્રણાલી પસંદ કરવા માટે આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ફોર્મ 10IEA ફાઇલ કરવું ફરજિયાત છે?

જવાબ: એવા કિસ્સામાં કે જ્યાં કરદાતા આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે વ્યાપાર અને વ્યવસાયની આવક દ્વારા જૂની કર પ્રણાલી હેઠળ ITR ફાઇલ કરવા માંગતા હોય, એટલે કે ITR-3 અથવા ITR-4, તો ફોર્મ 10IEA ફાઇલ કરવું ફરજિયાત છે.

પ્રશ્ન.7: કરદાતા સ્વ-કબજા હેઠળની મિલકત પર ઉછીની લીધેલી મૂડી પર વ્યાજનો દાવો કરવામાં સક્ષમ નથી કારણ કે તે ગ્રે થઈ ગયેલ છે?

જવાબ: આકારણી વર્ષ 2024-25 થી, 'નવી કર પ્રણાલી' 'ડિફોલ્ટ કર પ્રણાલી' બની ગઈ છે અને અધિનિયમ, 1961 ની કલમ 115BAC ની જોગવાઈ મુજબ "સ્વ-કબજા હેઠળની મિલકત પર ઉછીની લીધેલી મૂડી પર વ્યાજ"નો દાવો કરવાની મંજૂરી નથી. જો કરદાતા દાવો કરવા માંગતા હોય, તો ITR ફોર્મમાં "નાપસંદ કરેલ વિકલ્પ" હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ ફિલ્ડમાં કરદાતાએ ITR 1 / ITR 2 માં "હા, અથવા વિકલ્પ ITR 3 / ITR 4 / ITR 5 માં "હા, નિયત તારીખની અંદર" વિકલ્પ પસંદ કરીને જૂની કર પ્રણાલી પસંદ કરવી જરૂરી છે.

પ્રશ્ન.8: શું આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ITR ફાઇલ કરતી વખતે, "કરદાતા 80CCD (2) સિવાયના અન્ય તમામ કપાતનો દાવો કરવામાં અસમર્થ છે?

જવાબ: આકારણી વર્ષ 2024-25 થી, નવી કર પ્રણાલી ડિફોલ્ટ કર પ્રણાલી બની ગઈ છે કે જ્યાં આવકવેરા અધિનિયમની કલમ 115BACની જોગવાઈ મુજબ કલમ 80CCD (2) સિવાય પ્રકરણ VIA કપાતનો દાવો કરવાની મંજૂરી નથી. જો કરદાતા કોઈપણ અન્ય VIA કપાતનો દાવો કરવા માંગતા હોય, તો ITR ફોર્મમાં "નાપસંદ કરેલ વિકલ્પ" હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ ફિલ્ડમાં કરદાતાએ ITR 1 / ITR 2 માં "હા, અથવા વિકલ્પ ITR 3 / ITR 4 માં "હા, નિયત તારીખની અંદર" વિકલ્પ પસંદ કરીને 'જૂની કર પ્રણાલી' પસંદ કરવી જરૂરી છે.

પ્રશ્ન.9: શું કરદાતાને એ ત્રુટિ પ્રાપ્ત થઈ રહી છે કે "ITRમાં કરદાતાનું નામ PAN ડેટા બેઝ મુજબના નામ સાથે મેળ ખાતું નથી?

જવાબ: પોર્ટલ પર લોગઈન કર્યા પછી ITR માં પ્રથમ નામ, મધ્ય નામ અને અંતિમ નામ મારી પ્રોફાઇલ વિભાગ હેઠળ નોંધાયેલા નામ પ્રમાણેનું જ હોવું જોઈએ. કરદાતાએ પ્રોફાઇલ અપડેટ કરવી જોઈએ અને પછી ઓફલાઇન માધ્યમ દ્વારા રિટર્ન ફાઇલ કરવા માટે નવીનતમ પૂર્વ ભરેલ JSON ડાઉનલોડ કરવી જોઈએ અથવા આ સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવવા માટે ઓનલાઇન માધ્યમ દ્વારા નવું ફાઇલિંગ શરૂ કરવું જોઈએ.

પ્રશ્ન.10: શું આકારણી વર્ષ 24-25 માટે, કરદાતાએ ભૂલથી ફોર્મ 10IEA ફાઈલ કર્યું છે અને હવે તેને રદ કરવા/પાછું લઈ લેવા માંગે છે. શું કરદાતા પાછું લઈ શકે અથવા રદ કરી શકે છે?

જવાબ: એકવાર આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ફોર્મ 10IEA ફાઈલ થઈ ગયા પછી, તે જ આકારણી વર્ષમાં **રદ કરી શકાતું/પાછું લઈ શકાતું નથી**, કરદાતાએ ફરજિયાતપણે આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે જૂની કર પ્રણાલી પસંદ કરવી આવશ્યક છે. પરંતુ 'પાછું લઈ લેવાનો' વિકલ્પ અનુગામી વર્ષમાં ઉપલબ્ધ થશે અને તે વ્યાપાર અને વ્યવસાયના કિસ્સામાં જીવનકાળ દરમિયાન માત્ર એક જ વાર બદલી શકાય છે એટલે કે (ITR-3 અથવા ITR-4ના કિસ્સામાં).

પ્રશ્ન.11: શું આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે રિટર્ન ફાઈલ કરતી વખતે કરદાતા 10(13A) હેઠળ મકાન ભાડું ભથ્થાનો દાવો કરવામાં અસમર્થ છે?

જવાબ: આકારણી વર્ષ 2024-25 થી, નવી કર પ્રણાલી ડિફોલ્ટ કર પ્રણાલી બની ગઈ છે કે જ્યાં આવકવેરા અધિનિયમની કલમ 115BAC હેઠળની જોગવાઈ મુજબ કલમ 10(13A) હેઠળ HRAનો દાવો કરવાની મંજૂરી નથી. જો કરદાતા HRA નો દાવો કરવા માંગતા હોય, તો ITR ફોર્મમાં "નાપસંદ કરેલ વિકલ્પ" હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ ફિલ્ડમાં કરદાતાએ ITR 1 / ITR 2 માં "હા, અથવા વિકલ્પ ITR 3 / ITR 4 માં "હા, નિયત તારીખની અંદર" વિકલ્પ પસંદ કરીને 'જૂની કર પ્રણાલી' પસંદ કરવી જરૂરી છે.

પ્રશ્ન.12: શું કલમ 80DD અને 80U હેઠળ કપાતનો દાવો કરવા માટે કોઈ ફોર્મ ફાઈલ કરવું જરૂરી છે?

જવાબ: જો કરદાતા આવકના રિટર્નમાં કલમ 80DD અને 80U હેઠળ કોઈપણ કપાતનો દાવો કરે છે, તો કરદાતાને કલમ 80DD/80U હેઠળ દાવો કરાયેલ કપાતના સમર્થનમાં આવી વિકલાંગતાઓ માટે સંબંધિત તબીબી અધિકારી પાસેથી પ્રમાણપત્ર મેળવવાની અને નિયમ 11A મુજબ લાગુ પડતાં ફોર્મ 10IA ફાઈલ કરવાની અને ફોર્મ 10-IA (સ્વીકૃતિ નંબર અને તારીખ) ની વિગતો રિટર્નની અનુસૂચિ 80DD/800U માં રજૂ કરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.13: શું કરદાતાએ ફરજિયાતપણે રિટર્ન ચકાસવું જરૂરી છે?

જવાબ: હા, ITR સબમિટ કર્યા પછી ITRની ચકાસણી કરવી ફરજિયાત છે. રિટર્નની ખાતરી કરવા માટે કરદાતાએ EVC માધ્યમ અથવા DSC દ્વારા રિટર્નનું સફળતાપૂર્વક સબમિશન કર્યા પછી 30 દિવસના લાગુ નિયત સમયગાળાની અંદર ચકાસણી કરવી જોઈએ. કરદાતા પોર્ટલ પર લોગઈન કર્યા પછી ફાઈલ કરેલ રિટર્ન જુઓ હેઠળ ઉપલબ્ધ ITR-V પ્રાપ્તિની નકલ પણ ડાઉનલોડ કરી શકે છે અને કોઈપણ વધુ સમસ્યાઓ ટાળવા માટે ITRની ચકાસણી માટે રિટર્ન ફાઈલ કર્યાના 30 દિવસની અંદર સ્પીડ પોસ્ટ દ્વારા CPCને મોકલી શકે છે. કૃપા કરીને નોંધ લો કે કોઈપણ પોસ્ટલ સંબંધિત સમસ્યાને ટાળવા માટે માત્ર ઓનલાઈન માધ્યમ દ્વારા જ ચકાસણી પૂર્ણ કરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.14: ITR 2 / ITR 3 માં રિટર્ન ફાઇલ કરતી વખતે કરદાતા "શું તમે ગત વર્ષ દરમિયાન કંપનીમાં નિર્દેશક હતા કે કેમ" માટે હા/ના પસંદ કરી શકતા નથી?

જવાબ: આ પ્રશ્ન ફક્ત "વ્યક્તિગત" માટે જ લાગુ પડે છે. કૃપા કરીને કરદાતાની સ્થિતિ તપાસો. જો સ્થિતિ 'વ્યક્તિગત' તરીકે પસંદ કરવામાં આવેલ હોય, તો પછી વિકલ્પ "શું તમે ગત વર્ષ દરમિયાન કોઈપણ સમયે કંપનીના 'નિર્દેશક 'હતા" સક્ષમ થઈ જશે અને પછી વિગતો દાખલ કરો અને પછી રિટર્ન ફાઇલ કરવા માટે આગળ વધો.

પ્રશ્ન.15: શું કરદાતાને ત્રુટિ પ્રાપ્ત થઈ રહી છે કારણ કે અનુસૂચિ BP માં" કુલ પ્રાપ્તિ/ટર્નઓવર પ્રદાન કરવામાં આવેલ છે પરંતુ ITR 4માં વિવિધ લેણદારો/માલયાદી, વિવિધ દેવાદારો, હાથ પરની રોકડ જેવી નાણાકીય વિગતો ભરવામાં આવેલ નથી"?

જવાબ: ITR 4માં અનુસૂચિ BPમાં "નાણાકીય વિગતો" હેઠળ ફિલ્ડ વિવિધ લેણદારો, માલયાદી, વિવિધ દેવાદારો, હાથ પરની રોકડ જેવી નાણાકીય વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે. જો ભરવામાં ન આવે, તો તે ત્રુટિ બતાવશે.

પ્રશ્ન.16: શું કરદાતાએ ફોર્મ 10-IEA ફાઇલ કર્યું છે અને યોગ્ય ફોર્મ 10-IEA વિગતો સાથે ITR સબમિટ કર્યું છે, પરંતુ હજી પણ ત્રુટિ દેખાઈ રહી છે તો કૃપા કરીને માન્ય ફોર્મ 10IEAની વિગતો દાખલ કરો?

જવાબ: કરદાતાએ ફોર્મ 10IEA સબમિટ કર્યા પછી "ફાઇલ કરેલા ફોર્મ જુઓ" હેઠળ ફોર્મ 10IEAની વિગતો તપાસવા અને માન્ય કરવા અને પછી યોગ્ય ફોર્મ ફાઇલ કર્યાની વિગતો દાખલ કર્યા પછી ITR ફાઇલ કરવાનો ફરીથી પ્રયાસ કરવો જોઈએ. ઉપરાંત, કરદાતાએ પોર્ટલ પર ફોર્મ 10-IEA એકથી વધુ વખત સબમિટ ન કરવાની ખાતરી કરવી જોઈએ.

પ્રશ્ન.17: શું કરદાતાએ ITR સબમિશન દરમિયાન પ્રાપ્ત થયેલ માન્યતા હેઠળની ત્રુટિને સુધારી લીધી છે. પરંતુ શું સુધારણા પછી પણ જ્યારે તે "આગળ વધો" ત્રુટિ પર ક્લિક કરે છે ત્યારે તે હજી પણ ત્રુટિ બતાવી રહ્યું છે?

જવાબ: ત્રુટિ સુધાર્યા પછી આવી સમસ્યાઓને ટાળવા માટે નવેસરથી ITR ફરીથી સબમિટ કરવાનો પ્રયાસ કરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.18: કરદાતાએ રિટર્નમાં અનુસૂચિ VIA હેઠળ કલમ 80CCD (2) હેઠળ કપાતની રકમ દાખલ કરી છે, પરંતુ કપાતની પાત્ર રકમ 0 તરીકે ગણવામાં આવે છે.

જવાબ: કરદાતા તે તપાસ કરવા માટે કે જો આવકવેરા અધિનિયમ, 1961 ની કલમ 80CCD (2) હેઠળ દાવો કરાયેલ કપાતની પાત્ર રકમની ગણતરી કરવા માટે અનુસૂચિ પગાર હેઠળ 'મૂળભૂત પગાર' ડ્રોપ ડાઉન પસંદ કર્યા પછી પગારની આવક પ્રદાન કરવામાં આવેલ છે કે કેમ.

પ્રશ્ન.19: શું માત્ર 44AB ઓડિટ રિટર્નના કિસ્સામાં જ DSC વિકલ્પ દ્વારા રિટર્ન ચકાસવું ફરજિયાત છે?

જવાબ: 1^{લી} એપ્રિલ 2024 ના રોજથી આવકવેરા નિયમ, 1962 ના નિયમ 12 માં સુધારો કરવામાં આવ્યો છે, જ્યાં જો વ્યક્તિગત અથવા HUF દ્વારા રિટર્ન ફાઇલ કરવામાં આવેલ હોય તો કરદાતાઓ 44AB ઓડિટ લાગુ પડતા કિસ્સા માટે પણ EVC માધ્યમ અથવા DSC માધ્યમ દ્વારા રિટર્ન ચકાસી શકે છે.

પ્રશ્ન.20: આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ITR-5 રિટર્ન ફાઇલ કરવા માટે લાગુ પડતા આવકવેરા અધિનિયમ, 1961ની કલમ 115BAD, 115BAE અને 115BAC હેઠળ નવી કર પ્રણાલીની જોગવાઈમાં શું તફાવત છે?

જવાબ: આકારણી વર્ષ 2024-25 થી કલમ 115BAE એ ભારતીય નિવાસી નવી સહકારી મંડળી માટે રજૂ કરાયેલ નવી કલમ છે, જે 1^{લી} એપ્રિલ 2023 ના રોજ અથવા તે પછી સમાવિષ્ટ, ઉત્પાદનના વ્યાપારમાં રોકાયેલ છે. આવા કરદાતાઓને ઉત્પાદિત વ્યાપારની આવક પર 15% ના દરે અને બાકીની આવક પર 22% ના દરે કર ચુકવવો જરૂરી છે. આ વિકલ્પનો લાભ પ્રાપ્ત કરવા માટે ફોર્મ 10IFA સબમિટ કરવું જરૂરી છે. કલમ 115BAD એ 1^{લી} એપ્રિલ 2021 ના રોજ અથવા તે પછી નોંધાયેલ અન્ય તમામ નિવાસી સહકારી મંડળીઓ માટે લાગુ પડે છે, અને તેમની કુલ આવક પર 22% ના દરે લાગુ કર દર પસંદ કરવા અને ચુકવવા માટે પાત્ર છે. આ વિકલ્પનો લાભ પ્રાપ્ત કરવા માટે ફોર્મ 10IF સબમિટ કરવું જરૂરી છે. કૃપા કરીને નોંધ લો કે એકવાર આ નવી કર પ્રણાલીની જોગવાઈનો ઉપયોગ કલમ 115BAD અથવા 115BAE હેઠળ કરવામાં આવે, તે પછી તે જ જોગવાઈ અનુગામી તમામ આકારણી વર્ષ માટે લાગુ થશે, અને તે પછીથી કોઈપણ આકારણી વર્ષ માટે પાછી લઈ શકાશે નહીં. કલમ 115BAC એ તમામ AOP (સહકારી મંડળી સિવાય) અથવા BOI અથવા AJPને લાગુ પડે છે, જેઓ આકારણી વર્ષ 2024-25 થી ITR-5 માં આવકનું રિટર્ન ફાઇલ કરી રહ્યાં છે જ્યાં કરદાતા નવી કર પ્રણાલી માટે લાગુ થતા સુધારેલા કર સ્વેચ્છ મુજબ કરની ગણતરી કરી શકે છે અને તે મુજબ કર ચુકવી શકે છે. વ્યાપારિક આવકના કિસ્સામાં તેનો લાભ પ્રાપ્ત કરવા માટે નિયત તારીખમાં ફોર્મ 10IEA સબમિટ કરવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન.21: શું કલમ 115BAD અથવા 115BAE હેઠળની જોગવાઈ મુજબ નવી કર પ્રણાલીનો દાવો કરવા માટે કોઈ ફોર્મ ફાઇલ કરવાની જરૂર છે?

જવાબ: કરદાતાએ કલમ 115BAD મુજબ નવી કર પ્રણાલીનો દાવો કરવા માટે ફોર્મ 10IF અને કલમ 115BAE મુજબ નવી કર પ્રણાલીનો દાવો કરવા માટે ફોર્મ 10IFA ફાઇલ કરવાની જરૂર છે.

પ્રશ્ન.22: શું કરદાતાએ કલમ 115BAD અથવા કલમ 115BAE માટે ITR-5 રિટર્નમાં નવી કર પ્રણાલીનો દાવો કરવા માટે દર વર્ષે ફોર્મ 10IF અથવા 10IFA ફાઇલ કરવું જરૂરી છે?

જવાબ: ના. કરદાતા દર વર્ષે ફોર્મ 10IF અથવા 10IFA ફાઇલ કરે તેવી અપેક્ષા નથી. કરદાતાએ કલમ 139(1) મુજબ જે વર્ષમાં કરદાતા પ્રથમ વખત નવી કર પ્રણાલી પસંદ કરવા માંગતા હોય તે વર્ષમાં જ નિયત તારીખની અંદર માત્ર એક જ વાર ફોર્મ 10IF અથવા 10IFA ફાઇલ કરવું જરૂરી છે.